

INDHOLD

Forord	7
KAPITEL 1 HVAD ER EN SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE? Af Gitte Lindermann	11
KAPITEL 2 HVORDAN KONSTRUERES SPØRGSMÅLENE I ET SPØRGESKEMA?	35
KAPITEL 3 FRA SPØRGESKEMA TIL ANALYSE	87
KAPITEL 4 STATISTIK, USIKKERHED OG STIKPRØVER	115
KAPITEL 5 TABELLER OG SAMMENHÆNGE	133
KAPITEL 6 SANDSYNLIGHEDER, SANDSYNLIGHEDSREGNING OG HYPOTSETESTNING	161
Bilag	
I: Eksperimentelle forsøgsopstillinger	207
II: Tabel over normalfordelingen	211
III: Tabel over tilfældige tal	213
IV: T-fordelingen	215
V: X^2 -fordelingen	217
Detaljeret indholdsfortegnelse	219
Bokse, figurer og tabeller	222
Litteratur	224
Minilex	228

Spørgeskemaer og interviewing er en samfundsvidenskabelig metode til indsamling af data, og statistik er et redskab i analyseprocessen. I spørgeskemaundersøgelser kobles forskerens problem og forforståelse – f.eks. teori, perspektiv og vurdering – med interviewsituationen, hvorfra der konstrueres data, der indgår i den analytiske proces.

Spørgeskemateknikken er meget udbredt og kan foregå på mange måder med mange forskellige slags spørgeskemaer og spørgeskemasituationer. Gennem de senere år har niveauet i f.eks. de mange brugerundersøgelser i den offentlige sektor været kritiseret for at være (for) lavt. Men når den tilpasses sammenhængen, er den en fantastisk anvendelig måde at indsamle, bearbejde og producere viden på. **Spørgeskemaundersøgelser producerer tal, og tal – kvantitative data – giver viden.**

I denne bog kan man lære, hvordan man får magten og kontrollen over sin undersøgelse eller sit projekt. Indsamling af data og analyse af data hænger sammen; derfor er **overblikket** over hele forskningsprocessen lige fra konstruktion af spørgsmålene til analyse af besvarelsene helt afgørende.

Første del viser, hvordan formuleringer af spørgsmål og svarkategorier kan forøge undersøgelsens præcision, validitet, reliabilitet og anvendbarhed. **Hvordan formuleres spørgeskema-spørgsmål?** Hvem skal besvare dem, hvordan indsamles besvarelsene osv., således at man indsamler pålidelige og gyldige data?

I bogens anden del **afmystificeres statistikken som disciplin. Hvordan bliver spørgeskema-besvarelser til data? Hvordan konstrueres tabeller? Hvordan er tankegangen i hypotesetest? Hvad handler skalaer,**

korrelationer, sandsynligheder, signifikansniveauer og regressionsanalyse om?

Måden at opfylde mål og formål på er søgt illustreret gennem en række enkle og konkrete eksempler på henholdsvis spørgeskema-konstruktion og statistisk analyse. Der anvendes et mix af generelle overvejelser og konkrete erfaringer, samtidig med at diskussionerne og kritikken sættes ind i en generel spørgeskema- og statistik-sammenhæng. Sigtet med de mange eksempler er at vise, hvordan tal og test kan anvendes i undersøgelser.

Bogen er desuden forsynet med en række opgaver, der er konstrueret og beskrevet således, at man selv kan „kontrollere“ dem, dvs. konstruere andre tabeller og analyser. Det betyder, at erfaringerne kan overføres til andre sammenhænge.

Det er en vigtig pointe, at man kan komme langt med enkle metoder og at man ikke behøver at være statistiker for at arbejde med tal.

Bogens målgruppe er alle, der arbejder med spørgeskemaundersøgelser. Enten fordi de selv skal konstruere et skema eller fordi de skal inddrage data fra en allerede gennemført undersøgelse. Jeg har undervist i emnet i mange år, og den foreliggende bog sigter specielt på studerende på professionshøjskolerne og diplom- og masteruddannelserne.

Alle vil ikke have brug for at læse hele bogen. Et overblik over kapitlernes emner findes i indholdsfortegnelsen; et mere detaljeret overblik fremgår af den udvidede indholdsfortegnelse på side 219 bagest i bogen. Kapitlerne er desuden forsynet med en kort indledning, der fortæller, hvad formålet med kapitlet er.

Bogen erstatter og opdaterer *Fra spørgeskema til statistisk analyse*, som udkom i 2004 på C.A. Reitzels forlag. Principperne er de samme, men indholdet og eksemplerne er udbygget i samarbejde med kollegerne cand. scient. pol. Gitte Lindermann og cand. scient. pol. Mogens Dam, der har drøftet manus med mig. De har haft forskellige perspektiver.

Gitte Lindermann, der også har skrevet kapitel 1, har repræsenteret det enkle, grundlæggende perspektiv i forbindelse med arbejdet med tal. Mange frygter tal og viger derfor tilbage for at arbejde med dem. Dem henvender bogens mange eksempler sig til. Mogens Dam repræsenterer det synspunkt, at når frygten er „under kontrol“, er der kun kort vej til at forstå principperne bag mere komplekse statistiske manøvrer. Han har ved hjælp af materiale i Dansk Data Arkiv udarbejdet den del af bogens tabeller, der stammer fra „Kulturvaneundersøgelsen“.

Endelig vil jeg takke de mange studerende og kolleger, der på forskellig vis har bidraget med kommentarer, eksempler og oplevelser.

Merete Watt Boolsen

Juni 2008

På bogens hjemmeside

www.spoergeskemaundersoegelser.hansreitzel.dk

kan man finde flere praktiske opgaver og eksempler, datasæt, forslag til yderligere læsning m.m.